

Een uitnodiging aan al wie met jongeren werkt om het **#gesprekdatertoedoet** te voeren.

Als leerkracht weet je dat er elk jaar wel eens een wiel afloopt in jouw groep. Een ruzie, botsing, aanvaring is snel gebeurd ... en is ook geen probleem. Integendeel, het kan ons iets brengen dat de groep net sterker maakt. **Bij de start van het schooljaar** is het dus de uitgelezen kans om dit gesprek aan te gaan. Dit gesprek normaliseert deze groepsdynamiek en nodigt ons uit om te reflecteren over wat we dan kunnen doen. Zo leggen we een basis om vlotter verder te kunnen na mogelijke conflicten. En vooral, als leerkracht toon je jouw betrouwbaarheid en creëer je daarbovenop meer veiligheid in de groep.

stap 1

Nodig iedereen uit om in een cirkel te gaan zitten.

 TIP: Zet banken en tafels aan de kant en stoelen in een cirkel.

stap 2

Deel eerst waarom dit moment zo belangrijk is. Zet een goede toon. Begin door zelf iets te delen en vertel waarom je dit gesprek wil voeren.

"Ik vind het ontzettend belangrijk dat we even tijd kunnen nemen voor elkaar aan het begin van het schooljaar. Waarover wil ik het dan hebben? Wel, mijn ervaring als leerkracht is dat er ieder jaar wel eens een wiel afloopt. We zitten heel wat uren samen en dan is het logisch dat het wel eens botst. Tussen jullie onderling, maar ook tussen jullie en mezelf. Ik ben ook wel eens gespannen en dan kan ik wat minder verdragen, waardoor de spanningen wel eens kunnen oplopen. Of één van jullie had thuis niet zo'n fijne ochtend waardoor dit misschien aanleiding kan geven tot een conflict. Heel normaal. Alleen is het belangrijk wat we er dan mee doen."

stap 3

Opener (cirkel, iedereen komt aan bod)

"Ik wil eerst en vooral aan ieder van jullie vragen om eens een conflict of spanning voor de geest te halen die vorig jaar of het jaar ervoor plaatsvond. Iets dat je zelf meemaakte met een leerkracht of een andere leerling en mogelijk een beetje uit de hand gelopen is.

Hoe was dat voor jou?"

 TIP: Bedank elke jongere voor zijn inbreng, hoe klein of groot de inbreng ook is.

 TIP: Geef mee dat het niet de bedoeling is om met de vinger te wijzen of een rekening te presenteren. Je wilt dus geen namen horen. Indien dit toch gebeurt, mag je hen onderbreken en zeggen dat je hier niet op zoek naar bent, maar dat je wel hun verhaal wil horen.

 TIP: Afhankelijk van de grootte van de groep moet niet iedereen aan het woord komen. Je kan ook een popcornronde doen waarbij je de kans geeft om een aantal stemmen te horen. Wanneer iemand iets inbrengt, kan je de volgende vraag stellen om zicht te krijgen hoe de rest van de groep daarover denkt: "Wie denkt daar ook zo over? Steek eens je hand op." Zo weet je snel wat jongeren voelen of denken zonder dat ze gesproken hebben.

 TIP: Indien iemand het woord neemt op een onrespectvolle, aanvallende manier mag je de leerling onmiddellijk stilleggen. "Zo gaan we niet verder. Ik wil je heel graag horen maar niet op die manier. Probeer dit eens op respectvolle manier te zeggen. Ik zie dat je wel echt iets willen zeggen." Blijf vooral rustig en neem het niet persoonlijk.

 TIP: Stel enkele verdiepende vragen als je voelt dat er nog te voorzichtig gesproken wordt. Laat een aantal leerlingen aan het woord en vraag eventueel door. Je hoeft niet altijd iedereen aan het woord te laten. Het is vaak voldoende om, wanneer je iets interessants te horen krijgt, te vragen of dit herkenbaar is voor iemand en dit te laten aangeven door een hand in de lucht te steken.

Mogelijke verdiepende vragen:

'Is dat iets wat jou nog lang heeft beziggehouden?'

'Wat heeft jou geholpen om dit achter jou te kunnen laten?'

'Wat heb je daarin misschien gemist?'

stap 4

Ga in deze stap over naar verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid van jezelf als leerkracht en uiteraard van de leerlingen.

"Hoe kan ik als leerkracht er zijn voor jullie op zo'n momenten?"

"Wat kunnen jullie zelf doen dat helpend zou zijn in zo'n situatie?"

"Is er iets dat we met elkaar kunnen afspreken?"

 TIP: Krijg je hier geen reactie? Vraag dan door! Nodig je leerlingen uit om hier echt over na te denken. Laat de stilte ook zijn werk doen en vul niet meteen in. Geef hen de tijd om na te denken.

stap 5

Vertel ter afronding dat je dankbaar bent voor het gesprek en deel ook wat je zelf gaat doen. Bijvoorbeeld:

"Ik ben echt dankbaar dat we dit gesprek hier samen hebben kunnen voeren. Bedankt voor jullie openheid en eerlijkheid en om zo goed naar elkaar te luisteren. Ik wil vooral meegeven dat ik van mijn kant altijd zal proberen om goed te luisteren naar jullie en niet te oordelen. Maar weet dat ook ik fouten zal maken. En ... wanneer ik merk dat er iemand geen verantwoordelijkheid opneemt in een conflict, zal ik dit ook niet laten passeren. Ik geloof dat we dit samen te doen hebben."

TIPS OM NEE TE NEMEN VOOR JEZELF

- Jongeren verwachten geen oplossingen, ze willen gewoon gehoord worden.
- Emoties mogen er zijn.
- Stilte is oké.
- Bedank steeds.

Je kan deze format downloaden op www.ligand.be

Meer inspiratie kan je vinden in het boek **Start met cirkelen**.

Deel je vragen en ervaringen op facebook en instagram.

#hetgesprek datertoedoet